

**BỘ GIÁO DỤC VÀ ĐÀO TẠO
TRƯỜNG ĐẠI HỌC SƯ PHẠM NGHỆ THUẬT TRUNG ƯƠNG**

NGUYỄN THỊ NGỌC TUYẾT

**DẠY HỌC PIANO CHO HỌC SINH TRUNG TÂM
NGHỆ THUẬT MUSIC WAVE**

**TÓM TẮT LUẬN VĂN THẠC SĨ
LÝ LUẬN VÀ PHƯƠNG PHÁP DẠY HỌC ÂM NHẠC
Khóa 14 (2019 - 2022)**

Hà Nội, 2022

**CÔNG TRÌNH ĐÃ ĐƯỢC HOÀN THÀNH
TẠI TRƯỜNG ĐẠI HỌC SƯ PHẠM NGHỆ THUẬT TRUNG ƯƠNG**

Người hướng dẫn khoa học: PGS.TS Nguyễn Đỗ Hiệp

Phản biện 1: PGS.TS Nguyễn Bình Định

Phản biện 2: PGS.TS Trần Hoàng Tiến

Luận văn được bảo vệ trước Hội đồng chấm luận văn thạc sĩ
tại trường ĐHSPT Nghệ thuật Trung ương

Vào ngày 17 tháng 6 năm 2022

Có thể tìm hiểu luận văn tại:

Thư viện Trường ĐHSPT Nghệ thuật Trung ương

MỞ ĐẦU

1. Lý do chọn đề tài

Âm nhạc là một phần tất yếu trong cuộc sống, là một trong những phương tiện giúp con người thể hiện cảm xúc và có vai trò quan trọng trong đời sống tinh thần của con người. Âm nhạc góp phần không nhỏ trong việc giáo dục nhân cách, nâng cao nhận thức về thế giới quan, kích thích sự phát triển hệ thần kinh, hướng con người đến với các giá trị chân, thiện, mỹ. Do đó, giáo dục âm nhạc rất quan trọng, đặc biệt đối với lứa tuổi HS.

Giáo dục âm nhạc cho HS có tác dụng hình thành nhân cách một cách toàn diện, giáo dục thẩm mỹ, giúp các em phát triển trí tuệ, thúc đẩy phát triển ngôn ngữ, có khả năng trải nghiệm những cảm xúc trong quá trình cảm thụ và thể hiện âm nhạc. Khi HS được tiếp xúc với âm nhạc, âm nhạc sẽ giúp các em thể hiện sự sáng tạo, rèn luyện tính tự giác, dần xây dựng một phong cách sống đẹp. Thông qua đó, các em có được tinh thần trách nhiệm với những người xung quanh, đồng thời bổ sung khả năng phát triển của tư duy. Học âm nhạc, nhiều HS còn xem đó là cơ hội được thể hiện, khẳng định bản thân trước mọi người, mạnh dạn, tự tin hơn trong cuộc sống.

Nhận thức được lợi ích của việc học âm nhạc, những năm gần đây không ít phụ huynh đã cho con em của họ tiếp xúc với âm nhạc từ rất sớm. Ngoài việc học âm nhạc ở nhà trường, nhiều bậc cha mẹ đã cho con em học thêm một môn học nào đó như đàn, hát ở các câu lạc bộ, hay ở các trung tâm nghệ thuật. Piano cũng là một nhạc cụ tạo được sự thu hút mạnh mẽ với đối với HS, và được nhiều phụ huynh quan tâm. Theo đó ở các tỉnh thành, nhiều trung tâm được mở, đáp ứng nhu cầu cần học của nhiều lứa tuổi, trong đó HS tiểu học và trung học cơ sở có số lượng nhiều hơn cả.

Hiện nay ở TP Thái Nguyên, ngoài trường Cao đẳng Văn hóa Nghệ thuật Việt Bắc, Nhà Văn hóa Thiếu nhi, còn có một số trung tâm nghệ thuật

khác, trong đó điểm nhấn là Trung tâm Nghệ thuật Music Wave. Được thành lập năm 2013 tại TP Thái Nguyên, Trung tâm Nghệ thuật Music Wave là cơ sở giáo dục các môn nghệ thuật như: đàn piano, đàn phím điện tử, thanh nhạc, múa, nhảy hiện đại, mẫu nhí... Những năm qua Trung tâm Nghệ thuật Music Wave đã thành công trong việc xây dựng môi trường giáo dục nghệ thuật lành mạnh, là một trong những địa điểm sinh hoạt giao lưu nghệ thuật của thiếu nhi thành phố.

Riêng với môn piano là một trong những môn học có nhiều HS tham gia. Trong chương trình dạy học piano cho HS của Trung tâm Nghệ thuật Music Wave gồm nhiều nội dung như: luyện gam, luyện ngón kỹ thuật, học tác phẩm cổ điển phương Tây, tác phẩm Việt Nam... Tuy nhiên, do nhiều nguyên nhân khác nhau như: mức độ nhận thức của HS, tài liệu học tập, năng lực và phương pháp giảng dạy của GV... dẫn đến việc dạy học piano của Trung tâm chưa đạt được hiệu quả cao.

Là một GV nhiều năm giảng dạy piano, với mong muốn đóng góp một phần bé nhỏ của mình vào việc nâng cao chất lượng dạy học piano tại Trung tâm, đồng thời với những lý do như vừa trình bày, chúng tôi chọn đề tài *Dạy học piano cho học sinh Trung tâm Nghệ thuật Music Wave* làm tiêu đề và thực hiện nghiên cứu cho luận văn tốt nghiệp cao học ngành Lý luận và phương pháp dạy học âm nhạc.

2. Lịch sử nghiên cứu

Quá trình tìm hiểu, nhiều tác giả có các công trình, giáo trình, luận án, luận văn, bài viết liên quan đến luận văn của chúng tôi như sau:

Tác giả Lê Dũng với cuốn *Piano cho thiếu nhi phần 1* [8], nội dung trong sách là sự sưu tầm những tiểu phẩm piano cổ điển của các nhạc sĩ Johann Sebastien Bach, Wolfgang Amadeus Mozart, Ludwig van Beethoven, Frédéric François Chopin... phù hợp với lứa tuổi thiếu nhi. Ngoài cuốn *Piano cho thiếu nhi phần 1* như trình bày ở trên, tác giả Lê

Dũng còn có cuốn *Piano cổ điển được yêu thích nhất phần 1,2* [9]. Cuốn sách này đã tập hợp những tác phẩm piano khó ở các dạng biến tấu, rondo, sonata... của các nhạc sĩ Wolfgang Amadeus Mozart, Ludwig van Beethoven, Frédéric François Chopin... phù hợp với các đối tượng đã theo học piano trong khoảng thời gian từ 3 đến 5 năm. Có thể thấy sách của Lê Dũng biên soạn, là một nguồn tài liệu quý giúp chúng tôi có thể chọn những tác phẩm phù hợp để đưa vào dạy học tại Trung tâm Nghệ thuật Music Wave.

Tác giả Tạ Quang Đông với cuốn *Một số hình thức kỹ thuật cơ bản của nghệ thuật chơi đàn piano* [12], nội dung của sách đề cập tới việc chuyên sâu về cách sử dụng kỹ thuật khi chơi piano chuyên nghiệp, có minh chứng cụ thể bằng ví dụ các trích đoạn tác phẩm piano. Tuy đề cập tới một số kỹ thuật cơ bản cho chơi piano chuyên nghiệp, nhưng đã cung cấp một cách nhìn, cách tiếp cận và từ đó vẫn có thể rút tía, áp dụng các kỹ thuật cơ bản ở mức độ đơn giản để đưa vào dạy học cho HS tại Trung tâm.

Tác giả Trần Thu Hà với *Nghệ thuật đàn Piano Việt Nam* [13], đây là luận án tiến sĩ mà nội dung của nó đề cập đến lịch sử hình thành và phát triển cây đàn piano ở Việt Nam, phân tích, đánh giá các phương pháp sư phạm qua các giai đoạn từ thời kỳ Pháp thuộc cho đến những năm của thập kỷ 80, thế kỷ XX. Tác giả sưu tầm, thống kê, phân tích nhiều tác phẩm viết cho đàn piano, qua đó khắc họa những nét đặc trưng trong phong cách sáng tác của các nhạc sĩ Việt Nam. Nội dung luận án này đã cung cấp tư liệu và giúp chúng tôi hiểu về quá trình du nhập của cây đàn piano vào Việt Nam, cũng như các phương pháp dạy học piano ở những năm tháng trước đây.

Tác giả Lê Nam, *Nghiên cứu và phân tích một số giáo trình piano cơ bản cho trẻ nhỏ*, đây là luận văn thạc sĩ Lý luận và phương pháp dạy học âm nhạc, bảo vệ tại Trường ĐHSPT Nghệ thuật TW [28]. Luận văn đã khái quát về cây đàn piano, thực trạng dạy học piano cho thiếu nhi ở Hà

Nội; nghiên cứu về vai trò của âm nhạc cũng như lợi ích cho trẻ học piano. Trong đó, luận văn chủ yếu nghiên cứu 4 giáo trình cơ bản gồm: Die Russische Clavierschule; Piano Basic; Piano; Time Sunbeam. Luận văn đi sâu phân tích tính ưu điểm, nhược điểm của từng giáo trình, từ đó tác giả rút kinh nghiệm để ứng dụng vào giảng dạy.

Tác giả Phan Thị Thiện với *Dạy học piano cho học sinh năng khiếu ở trung tâm âm nhạc Yamaha Hà Nội*, đây là luận văn thạc sĩ Lý luận và phương pháp dạy học âm nhạc, được bảo vệ tại Trường ĐHSP Nghệ thuật TW [35]. Trong luận văn, tác giả đã tìm hiểu cũng như đánh giá về thực trạng dạy piano từ đó đưa ra những giải pháp cho việc dạy đàn piano tại Trung tâm Âm nhạc Yamaha bằng cách: đổi mới tài liệu, giáo trình, khung đào tạo, cách thức tổ chức dạy học và đưa ra một số biện pháp rèn luyện kỹ năng cho HS.

Luận văn của các tác giả Phạm Quang Vinh, Phan Thị Thiện, Nguyễn Thị Thu Trang có nhiều điểm giống với cách tiếp cận của chúng tôi, đặc biệt đối tượng dạy là trẻ em. Ngoài ra còn có khá nhiều bài viết và công trình của các tác giả có liên quan đến luận văn của chúng tôi như Minh Tiến: *Những nhạc phẩm chọn lọc soạn cho đàn piano và organ - tập 1,2* [36]; Thái Thị Liên (chủ biên): *Phương pháp học đàn piano* [26]; Lê Thị Hiền: *Học chơi đàn piano nhanh nhất cho trẻ em* [15]; Lê Thị Hiền: *Chơi piano hiện đại tập 1,2* [16]; Nguyễn Xuân Tứ: *Phương pháp dạy và học đàn phím điện tử tập 1*, [43:44].

Qua tìm hiểu chúng tôi thấy, những nghiên cứu trên đều có nội dung cụ thể liên quan đến phương pháp dạy học âm nhạc nói chung, dạy học piano nói riêng cho các đối tượng khác nhau. Nổi bật là những công trình dạy piano cho thiếu nhi, đó là nguồn tư liệu vô cùng hữu ích cho chúng tôi trong quá trình nghiên cứu. Tuy nhiên, đến thời điểm hiện tại,

phải khẳng định rằng chưa có đề tài nào thực hiện nghiên cứu việc dạy đàn piano cho HS tại Trung tâm Nghệ thuật Music Wave ở TP Thái Nguyên. Do vậy, đề tài mà chúng tôi chọn là hoàn toàn mới, không trùng lặp với công trình nghiên cứu khoa học của các tác giả trước đó.

3. Mục đích và nhiệm vụ nghiên cứu

3.1. Mục đích nghiên cứu

Khảo sát thực trạng dạy học piano tại Trung tâm Nghệ thuật Music Wave, TP Thái Nguyên, từ việc đánh giá các ưu điểm và hạn chế, chúng tôi đưa ra những biện pháp nhằm nâng cao chất lượng dạy học đàn piano cho HS từ 7 đến 10 tuổi tại Trung tâm.

3.2. Nhiệm vụ nghiên cứu

Tổng hợp các tư liệu có liên quan đến đề tài nghiên cứu, phân tích về phương pháp dạy học piano nói chung, đặc biệt là phương pháp dạy học piano cho HS tại các trung tâm nghệ thuật, nhà văn hóa thiếu nhi để làm cơ sở lý luận cho luận văn.

Khảo sát việc dạy học âm nhạc tại Trung tâm Nghệ thuật Music Wave, đặc biệt nghiên cứu các phương pháp giảng dạy piano tại Trung tâm trong thời gian qua để làm cơ sở thực tiễn cho luận văn.

Đưa ra các biện pháp dạy đàn piano phù hợp với HS, nhằm nâng cao chất lượng dạy đàn piano cho HS từ 7 đến 10 tại Trung tâm.

Tiến hành thực nghiệm sư phạm thông qua các bài học được thiết kế cho học sinh 7 - 10 tuổi đang tham gia học piano tại Trung tâm Nghệ thuật Music Wave, TP Thái Nguyên, để đánh giá, kiểm nghiệm tính khả thi của các biện pháp được đề xuất.

4. Đối tượng và phạm vi nghiên cứu

4.1. Đối tượng nghiên cứu

Đối tượng nghiên cứu của luận văn là: Những biện pháp dạy học piano cho HS từ 7 đến 10 tuổi tại Trung tâm Nghệ thuật Music Wave.

4.2. Phạm vi nghiên cứu

HS học piano tại Trung tâm Nghệ thuật Music Wave có nhiều độ tuổi khác nhau, tuy nhiên, trong luận văn này, chúng tôi chỉ tập trung vào các biện pháp dạy học piano cho HS từ 7- 10 tuổi tại Trung tâm. Cụ thể là biện pháp: dạy học phần lý thuyết âm nhạc bổ trợ, dạy học thực hành piano và hướng dẫn luyện tập bài thực hành.

Thời gian nghiên cứu: luận văn được thực hiện từ tháng 05 năm 2020 đến tháng 12 năm 2021. Lý do chọn thời gian nghiên cứu này là: tháng 5 năm 2020, theo kế hoạch Trung tâm đánh giá lại tổng thể các hoạt động dạy học trong 8 năm qua, để từ đó có những điều chỉnh chương trình, tài liệu cho phù hợp và đáp ứng tốt yêu cầu và nhu cầu học tập của HS tại thành phố Thái Nguyên.

Nghiên cứu này được thực hiện tại Trung tâm Nghệ thuật Music Wave, TP Thái Nguyên.

5. Phương pháp nghiên cứu

Trong quá trình thực hiện luận văn, chúng tôi sử dụng các phương pháp sau:

Phương pháp nghiên cứu lý thuyết: Thu tập tài liệu, phân tích, so sánh, tổng hợp để làm sáng tỏ những vấn đề liên quan, đồng thời xây dựng cơ sở lý luận cho luận văn.

Phương pháp nghiên cứu thực tiễn: khảo sát, điều tra, tìm hiểu thực trạng dạy học piano tại Trung tâm Nghệ thuật Music Wave, làm cơ sở cho việc thực hiện, điều chỉnh các phương pháp, biện pháp dạy học.

Phương pháp so sánh: so sánh việc dạy piano tại Trung tâm Nghệ thuật Music Wave với một số trung tâm khác để thấy được sự khác nhau

giữa HS, giữa các trung tâm nghệ thuật tại thành phố Thái Nguyên với nhau, từ đó mới có những phương pháp dạy học cho phù hợp .

Phương pháp thực nghiệm sư phạm: Phương pháp này nhằm đánh giá kết quả nghiên cứu và tính khả thi của các giải pháp được đề xuất trong luận văn.

6. Những đóng góp của luận văn

Về phương diện lý luận:

Luận văn góp phần làm sáng tỏ về lý luận dạy học piano cho HS tại các trung tâm nói chung và Trung tâm Nghệ thuật Music Wave nói riêng. Trên cơ sở lý luận đó, luận văn giúp GV dạy piano tại các trung tâm có nhận thức rõ ràng hơn về cách tiếp cận trong dạy học và phương pháp dạy học, từ đó phát triển, đổi mới nội dung, chương trình, tài liệu và đa dạng các biện pháp dạy học.

Về phương diện thực tiễn:

Luận văn chỉ ra được thực trạng và các biện pháp đề xuất để nâng cao chất lượng trong việc dạy học piano tại Trung tâm Nghệ thuật Music Wave. Luận văn có thể làm tài liệu tham khảo cho các GV giảng dạy piano tại các trung tâm, hay các đề tài nghiên cứu khoa học cùng hướng.

7. Bố cục của luận văn

Ngoài phần Mở đầu, Kết luận, Phụ lục và Tài liệu tham khảo, nội dung luận văn gồm 2 chương:

Chương 1: Cơ sở lý luận và thực tiễn

Chương 2: Một số biện pháp dạy học piano cho học sinh 7 - 10 tuổi

Chương 1

CƠ SỞ LÝ LUẬN VÀ THỰC TIỄN

1.1. Một số khái niệm

Trong nghiên cứu khoa học thì khái niệm là bộ phận khá quan trọng của lý thuyết, nó là công cụ để gọi tên, để trao đổi thông tin, là cơ sở để nhận dạng sự vật... Khái niệm luôn được biểu đạt bằng một định nghĩa, khái niệm sai thì kết quả nghiên cứu sai. Hiểu được tầm quan trọng của vấn đề, nên trong luận văn này, sẽ giải quyết một số khái niệm sau:

1.1.1. Dạy học và dạy học piano

1.1.1.1. Dạy học

Dạy học là cụm từ ghép: dạy - học, mà nội dung của nó cần phải được hiểu là một quá trình, trong đó gồm hai hoạt động của hai chủ thể (người dạy và người học). Hoạt động này có mục đích, kế hoạch cụ thể, được tổ chức dưới sự định hướng của người dạy, và người học từng bước lĩnh hội kiến thức để hình thành năng lực tư duy, năng lực hành động để chiếm lĩnh các giá trị tinh thần, các giá trị văn hóa, các kỹ năng... phục vụ cho cuộc sống.

1.1.1.2. Dạy học piano

Dựa vào những diễn giải như trên, chúng tôi cho rằng dạy học piano nói chung và dạy học piano tại Trung tâm Nghệ thuật Music Wave tại TP Thái Nguyên nói riêng, cũng phải được hiểu như trên. Nghĩa là, dạy học piano là một quá trình, trong đó bao gồm hoạt động dạy và hoạt động học có liên quan, tương tác lẫn nhau. Hoạt động này có quy trình, kế hoạch, tổ chức và định hướng của người dạy để đạt được mục đích đề ra, giúp người học từng bước thu lượm kiến thức về lý thuyết âm nhạc và các kỹ thuật của cây đàn, hình thành năng lực tư duy và năng lực thực hành trên đàn theo những chỉ dẫn về cường độ, trường độ, sắc thái, tình cảm... mà tác phẩm

yêu cầu. Tuy nhiên có một điều cần lưu ý, do tính đặc thù của môn nghệ thuật, nên dạy học piano có điểm chung với dạy các môn khác, đó là vẫn gồm hoạt động dạy của người dạy và hoạt động học của người học, nhưng lại có điểm khác về mức độ hoạt động của hai chủ thể. Để hoạt động của người dạy và người học đạt được mục đích như mong muốn, điều tất yếu phải có phương pháp dạy học.

1.1.2. Phương pháp dạy học và phương pháp dạy học piano

1.1.2.1. Phương pháp dạy học

Phương pháp dạy học là cách thức hoạt động của hai chủ thể (người dạy - người học) cùng tham gia trong quá trình dạy - học, hai hoạt động này có sự gắn bó và tác động qua lại lẫn nhau. Cách thực hiện các hoạt động dạy của GV có ảnh hưởng không nhỏ đến cách học của HS, và từ cách học của HS sẽ là cơ sở để GV lựa chọn phương pháp dạy cho phù hợp. Nhìn từ phương diện kết cấu trong một tổng thể, thì phương pháp dạy học là sự kết hợp qua lại và luôn mang tính biện chứng hai chiều. Tuy nhiên, phương pháp dạy học - đặc biệt là các hoạt động dạy học - luôn được bổ sung bằng những nhân tố mới, nghĩa là tùy theo thời gian, không gian, nội dung bài học, đối tượng học, mà GV sẽ lựa chọn và vận dụng những phương pháp sao cho thích ứng, phù hợp để đạt được mục tiêu đề ra.

1.1.2.2. Phương pháp dạy học piano

Dạy học piano nói chung và dạy học piano cho HS từ 7 - 10 tuổi tại Trung tâm Nghệ thuật Music Wave, do đặc thù của chuyên ngành, chúng tôi vẫn dùng các phương pháp như ở trên, nhưng chủ yếu chú trọng tới phương pháp trình bày tác phẩm và hướng dẫn thực hành luyện tập. Đây là hai phương pháp thu hút sự chú ý của HS tạo điều kiện cho các em thực hành và trình bày tốt tác phẩm.

1.2. Đàn piano và vai trò của việc học piano với học sinh

1.2.1. Khái quát về đàn piano

Học đàn piano không chỉ đơn thuần là học các kỹ thuật, mà cần phải có một hiểu biết nhất định về lịch sử và tính năng của cây đàn. Điều ấy càng làm cho HS thêm quý trọng cây đàn và ở mức độ nào đó, có thể tạo thêm cảm xúc, động lực trong quá trình học tập. Chính vì thế, chúng tôi sẽ đề cập tới một số nội dung có liên quan đến cây đàn piano.

1.2.1.1. Lịch sử hình thành của đàn piano và quá trình du nhập vào nước ta

Đàn piano được Bartolomeo Cristofori di Francesco (1655-1731) người Ý sáng tạo ra. Dựa trên cơ sở của đàn claviclavecín (harpsichord), khoảng năm 1700 Bartolomeo Cristofori đã tạo ra một chiếc đàn harpsichord có thể biểu hiện âm nhạc một cách truyền cảm hơn. Điểm đặc biệt của cây đàn là có một bộ máy dùng các búa gõ vào các dây, nó hoàn toàn khác với đàn harpsichord là dùng quill (bằng ống lông) để gảy, những năm cuối của 1700, khi các bản thiết kế piano của ông được xuất bản. Các nhà sản xuất như Gottfried Silbermann (người Đức) và học trò của ông là Christian Friederici và Johannes Zumpe bắt đầu phát triển piano với vai trò là một nhạc cụ độc lập với clavecin. Mặc dù lúc đầu không được ấn tượng cho lắm, nhưng năm 1747 được J.S. Bach ủng hộ. Từ đây âm nhạc bắt đầu được viết riêng cho piano và kỹ nguyên của nó được mở ra, piano trở thành một nhạc cụ dành cho biểu diễn.

1.2.2. Vai trò của việc học piano với học sinh 7 đến 10 tuổi tại Trung tâm Nghệ thuật Music Wave

Âm nhạc là một trong những nhu cầu không thể thiếu đối với đời sống tinh thần của con người nói chung, và học sinh phổ thông nói riêng. Học đàn piano cũng có vai trò không kém phần quan trọng như học các môn âm nhạc khác, nó mang đến cho các em một tinh thần thoải mái, góp phần tích cực vào việc bồi dưỡng thẩm mỹ, đạo đức, phát triển thể chất, trí

tuệ, tài năng và hoàn thiện nhân cách... giúp các em sau này trở thành người có ích cho xã hội. Do đó, việc học sinh tham gia học đàn piano sẽ có một số vai trò dưới đây.

1.2.2.1. Đáp ứng nhu cầu học âm nhạc và tạo tính tự tin

Học sinh theo học piano tại Trung tâm Nghệ thuật Music Wave có độ tuổi từ 7 - 10 tuổi. Các em đang là HS của các trường tiểu học trong thành phố Thái Nguyên. Cũng giống như nhiều nơi khác, các em ở độ tuổi này luôn muốn tìm tòi, khám phá những điều mới mẻ chung quanh cuộc sống và khám phá chính bản thân mình và muốn thể hiện một vấn đề gì đó khác lạ trước thầy cô, bạn bè, gia đình. Do tính hiếu động, nên các em thích hát, thích được chơi nhạc cụ mà âm thanh của cây đàn piano có lẽ là một sức hút mạnh mẽ đối với HS ở lứa tuổi này.

1.2.2.2. Bồi dưỡng thẩm mỹ và giáo dục đạo đức cho học sinh

Học đàn piano cũng chính là học âm nhạc, mà âm nhạc lại luôn có vai trò quan trọng trong việc giáo dục đạo đức cho HS. Về vấn đề này, trong cuốn *Vai trò của âm nhạc* (Vũ Tự Lân dịch, xuất bản tại Việt Nam năm 1976) của A. Xô - Khor, tác giả cho rằng: “không có giá trị về đạo đức thì không có nghệ thuật lớn, không có âm nhạc chân chính. Và điều đó lại thêm một bằng chứng nữa về vai trò to lớn của âm nhạc trong việc giáo dục đạo đức cho con người” [51, tr.86]. Cũng nhìn nhận về trò của âm nhạc tác động đến việc giáo dục đạo đức cho HS, tác giả Ngô Nam trong cuốn *Phương pháp dạy học âm nhạc, tập 1*, xuất bản năm 1994, viết: "Trong khi tác động đến tình cảm của trẻ em, âm nhạc cũng đồng thời hình thành ở chúng tình cảm đạo đức. Đôi khi, tác động của âm nhạc còn mạnh mẽ hơn cả những lời khuyên hay sự ra lệnh nghiêm khắc" [29, tr.78].

1.2.2.3. Góp phần phát triển trí tuệ, thể chất và hỗ trợ chữa bệnh cho học sinh

Trí tuệ một phần do bẩm sinh, một phần là do rèn luyện ở những môi trường: gia đình, xã hội, trường học mà nên. Nói theo triết học, đó là

kết quả của một quá trình nhận thức của con người theo thời gian về thế giới hiện thực khách quan. Đối với HS, khi được tiếp cận, tiếp nhận âm nhạc, các em sẽ có nhận thức đúng đắn, từ đó đem đến một khả năng phán đoán, đánh giá, nhận xét và mỗi em sẽ giải quyết cách vấn đề trong cuộc sống của mình theo một cách riêng.

1.3. Thực trạng dạy học piano tại Trung tâm Nghệ thuật Music Wave

1.3.1. Vài nét về Trung tâm Nghệ thuật Music Wave

Tìm hiểu những vấn đề liên quan đến cơ cấu tổ chức, cơ sở vật chất, năng lực của đội ngũ GV, khả năng cảm thụ âm nhạc của HS... đó cũng là một trong những cơ sở để đánh giá thực trạng dạy học piano tại Trung tâm Nghệ thuật Music Wave.

1.3.1.1. Quá trình hình thành, cơ cấu tổ chức và cơ sở vật chất

Hơn mười năm trở lại đây, nhu cầu học các môn nghệ thuật nói chung và học piano nói riêng ở TP Thái Nguyên rất lớn. Trước nhu cầu đó, Trung tâm Nghệ thuật Music Wave được thành lập vào ngày 21 tháng 4 năm 2013, địa điểm đặt tại số 27, ngách 5, ngõ 558, đường Thống Nhất, TP Thái Nguyên. Hiện tại, Trung tâm có diện tích sử dụng là 200m². Ban lãnh đạo của Trung tâm gồm 3 người, trong đó có 1 giám đốc điều hành chung, 1 phó giám đốc, 1 trợ lý quản sinh kiêm kế toán và 15 GV dạy các bộ môn.

1.3.1.2. Năng lực giáo viên và khả năng học piano của học sinh

Năng lực của giáo viên

Trung tâm Nghệ thuật Music Wave với đội ngũ GV có nhiều kinh nghiệm và luôn có tinh thần trách nhiệm trong việc dạy học các môn chuyên ngành. Riêng với dạy học môn piano là các thầy cô đều có quá trình theo học chuyên ngành nhiều năm và tốt nghiệp tại các trường có uy tín về đào tạo nghệ thuật chuyên ngành như Đại học Văn hóa Nghệ thuật Quân đội, Đại học Sư phạm Nghệ thuật Trung ương, Trường Đại học Sư phạm

Thái Nguyên. GV của Trung tâm đều có phẩm chất đạo đức tốt, yêu nghề và giành tình cảm đặc biệt cho HS.

Khả năng học đàn piano của học sinh

Để có cơ sở đánh giá về khả năng học đàn piano tại của HS tại Trung tâm Nghệ thuật Music Wave, có lẽ cũng cần nên nhìn nhận thông qua một số vấn đề:

HS theo học piano tại Trung tâm có độ tuổi từ 7 - 10 tuổi, các em đang là HS của các trường tiểu học trong đại bàn thành phố Thái Nguyên. Giống như ở nhiều nơi khác trên cả nước, độ tuổi này (cho dù có sự khác nhau về lứa tuổi, hình thể, tính cách...) nhìn chung vóc dáng và tâm sinh lý của các em có nhiều thay đổi.

Hè năm 2021, tình hình dịch bệnh covid 19 ở TP Thái Nguyên không phức tạp như các nơi khác, do đó Trung tâm Nghệ thuật Music Wave vẫn tuyển sinh và hoạt động bình thường. Trong đợt tuyển sinh này, Trung tâm tuyển được 50 em học piano. Trong quá trình tuyển để phân loại lớp, Trung tâm có kiểm tra sơ qua về hình thể và bàn tay, đa phần các em đều phát triển bình thường, chỉ 06 em là bàn tay hơi mảnh, ngón tay yếu. Về năng khiếu của các em, được chúng tôi kiểm tra để đánh giá qua các mẫu thắm âm và tiết tấu, cụ thể ba mẫu thắm âm như sau:

Ví dụ 1.1:

Mẫu 1:

Mẫu 2:

Kết quả kiểm tra qua 3 mẫu thắm âm như sau:

1 trò) học trong 45 phút, mỗi tuần một buổi/ 1 tiết. Lớp tập thể (1 thầy/ 7 đến 8 trò) học trong 90 phút, mỗi tuần một buổi/ 1 tiết. Trung tâm bố trí cho các lớp học tất cả các ngày trong tuần. Tuy nhiên, do các em còn nhỏ, nên việc đi học sẽ phụ thuộc khá nhiều vào công việc của bố mẹ, nên sắp xếp lịch học cho HS cũng gặp không ít khó khăn, nhiều khi dẫn đến sự bất hợp lý.

Ngay từ những ngày đầu thành lập, GV của Trung tâm Nghệ thuật Music Wave đã bàn bạc, biên soạn tài liệu riêng để dạy HS học piano gồm: Nhạc lý cơ bản và Tài liệu học piano.

1.3.2.2. Những ưu điểm và hạn chế trong dạy học piano

GV dạy piano tại Trung tâm Nghệ thuật Music Wave, nhìn chung đã có sự nhiệt tình với công việc, nhưng trong quá trình dạy học cũng bộc lộ một số nhược điểm, dẫn đến chưa đáp ứng được yêu cầu đào tạo của Trung tâm.

Trong một buổi lên lớp, GV thường thực hiện ba hoạt động chính: kiểm tra bài cũ, tập bài mới và giao bài cho buổi học sau. Do thời gian 45 phút với tiết học cá nhân, 90 phút với tiết học nhóm, nên có GV nhiều khi cũng bị động, không phân chia được thời gian một cách hợp lý. Dạy học piano tại Trung tâm, không giống với các cơ sở đào tạo chuyên nghiệp, nên nhiều vấn đề trong quá trình dạy học, đòi hỏi GV phải tuân thủ theo nguyên tắc của Trung tâm về giờ giấc, bên cạnh đó phải có độ linh hoạt nhất định trong cách sử dụng và vận dụng các phương pháp, biện pháp dạy học cho hợp lý, có hiệu quả, điều này một số GV làm chưa tốt.

1.3.3. Nhận xét chung

Bên cạnh những điểm mạnh nêu trên, vẫn còn một số vấn đề còn hạn chế, làm ảnh hưởng không nhỏ đến chất lượng dạy học piano tại Trung tâm. Những vấn đề hạn chế, tồn tại trong quá trình dạy học tại Trung tâm được biểu hiện ở các phương diện sau:

Nội dung chương trình, tài liệu học tập không nhiều, chưa phù hợp với khả năng học tập của HS. Các thức tổ chức lớp học chưa được hợp lý, nên ảnh hưởng nhiều đến thời gian học tập ở trường phổ thông của HS. Khả năng sự phạm của GV còn hạn chế, nên đa phần vẫn dạy theo kiểu truyền thống, thậm chí là tùy hứng, chưa biết kết hợp giữa dạy lý thuyết trong việc dạy thực hành. Có GV chưa biết phân bố điều chỉnh thời gian trong một giờ học, buổi học sao cho khoa học. Trong quá trình dạy, GV không chú ý đến việc phát triển năng lực và khả năng tự học của HS.

Tiểu kết chương 1

Nghiên cứu về dạy học piano cho HS tại Trung tâm Nghệ thuật Music Wave, chúng tôi bắt đầu đi từ khái niệm và những vấn đề liên quan để hình thành cơ sở lý luận, tạo ra điểm tựa cho việc thực hiện luận văn. Từ khái niệm có tính phổ quát chung về dạy học, phương pháp dạy học đến các khái niệm gắn với luận văn là dạy học piano, phương pháp dạy học piano, đó có thể coi là sự logic cần thiết trong nghiên cứu Trung tâm Nghệ thuật Music Wave đến thời điểm hiện tại đã có gần 10 năm tuổi đời. Trong đào tạo piano cho HS, mặc dù đã đạt được những kết quả nhất định, nhưng nghiêm túc nhìn nhận lại, không phải không có những bất cập. Chẳng hạn: Bố trí thời gian học cho từng lớp nhóm thiếu tính hợp lý; Tài liệu học tập chưa phù hợp với đối tượng học; GV chưa kết hợp tốt việc dạy lý thuyết với dạy thực hành, thậm chí trong dạy học đôi khi dạy theo kiểu truyền tay, truyền ngón; Thiếu tính linh hoạt trong việc đánh giá và chưa nắm bắt tâm lý của từng HS.

Chương 2

MỘT SỐ BIỆN PHÁP DẠY HỌC PIANO

CHO HỌC SINH TỪ 7 ĐẾN 10 TUỔI

2.1. Điều chỉnh, bổ sung nội dung chương trình và tài liệu học tập

Trung tâm Nghệ thuật Music Wave, với gần 10 năm đi vào hoạt động đã đạt được những thành tựu nhất định và để lại nhiều ấn tượng đối với HS từng học tập tại đây. Tuy nhiên, để nâng cao chất lượng đào tạo nhằm đáp ứng nhu cầu của HS, thì một trong những điều quan trọng là phải điều chỉnh lại nội dung: cách sắp xếp lại lớp học, nội dung chương trình, tài liệu học tập cũng như các vấn đề khác liên quan.

2.1.1. Mục tiêu và tiêu chí điều chỉnh

2.1.1.1. Mục tiêu

Mục tiêu là những bước đi cần thiết để đạt tới mục đích, nó thường gắn liền với các kế hoạch cụ thể mà GV có thể thực hiện và kiểm soát được. Trong trường hợp này, muốn nâng cao chất lượng dạy học piano cho HS tại Trung tâm Nghệ thuật Music Wave, thì cần những mục tiêu cụ thể ở các phương diện sau đây:

Về kiến thức

Về kỹ năng

Về thời gian và thời lượng chương trình

2.1.1.2. Tiêu chí điều chỉnh

Thứ nhất, phải phù hợp với khả năng của HS

Thứ hai, bài được chọn phải ngắn gọn cấu trúc rõ ràng

Thứ ba, các bài được chọn bổ sung vào tài liệu chương trình, phải tạo được sự hứng khởi nhất định cho HS

Thứ tư, phải đảm bảo tính kế thừa, sự hài hòa, đa dạng giữa các loại bài trong tài liệu học tập.

2.1.2. Những nội dung cần điều chỉnh, bổ sung

Căn cứ vào tiêu chí vừa đề xuất, điều chỉnh lại phần lý thuyết âm nhạc cơ bản và bổ sung thêm một số dạng bài vào tài liệu dạy học như luyện ngón, luyện gam, etude và các tiểu phẩm, tác phẩm.

2.1.2.1. Điều chỉnh nội dung phần lý thuyết âm nhạc

Phần lý thuyết âm nhạc trong tài liệu học tập tại Trung tâm, không nên rườm rà quá, mà cần ngắn gọn, cô đọng, gồm những vấn đề mang tính thực tế để giúp HS có thể áp dụng tốt vào việc học piano.

2.1.2.2. Bổ sung bài luyện ngón, luyện gam và etude

Luyện gam, luyện etude thực chất vẫn là để phục vụ chính cho việc luyện ngón, tuy nhiên ở mỗi cấp độ là khác nhau.

Bài luyện ngón gồm: *Chiếc đồng hồ của ông* [54, tr.10], *Điệu nhảy vui nhộn* [54, tr.11], *Vũ điệu những chú quỷ lùn* [54, tr.17], bài luyện ngón trong vòng quãng 5:

Ví dụ 2.1:

The image shows two musical exercises in 2/4 time, each with fingerings for both hands. The first exercise has a right hand pattern of 1-2-3-4-5-4-3-2-1 and a left hand pattern of 5-4-3-2-1-2-3-4-5. The second exercise has a right hand pattern of 1-3-2-4-3-5-5-3-4-2-3-1 and a left hand pattern of 5-3-2-4-3-1-3-1-2-4-3-5.

Với các bài etude, chúng tôi thấy sự hợp lý trong tài liệu của Carl Czerny, nên đã chọn một số bài để bổ sung vào tài liệu của Trung tâm

...

2.2. Dạy lý thuyết âm nhạc, đọc nhạc và luyện tập thực hành theo hướng phát triển năng lực

Xu thế của dạy học hiện nay là lấy người học làm trung tâm. Người dạy với vai trò tổ chức, gợi mở và điều khiển; người học lĩnh hội và phát huy tối đa năng lực của bản thân.

2.2.1. Dạy lý thuyết âm nhạc và đọc nhạc

2.2.1.1. Lý thuyết âm nhạc

Với nội dung được điều chỉnh như ở trên đã trình bày, mặt khác HS một số em tuy đã được học những vấn đề liên quan đến lý thuyết âm nhạc cơ bản chỉ ở mức độ sơ qua tại trường tiểu học. Do vậy, với quan điểm học lý thuyết phải giúp ích đắc lực cho việc học piano, nên ở đây chúng tôi chỉ đi vào những vấn đề cơ bản mang tính bổ trợ, nhưng nhất thiết phải tạo được ấn tượng cho HS. Đầu tiên sử dụng máy chiếu, chiếu lên màn hình để tác động đến trực giác, giúp các em nhận biết về hình hài, cấu tạo của khuông nhạc, vị trí của các nốt nhạc.

2.2.1.2. Đọc nhạc

Với quan điểm “cầm tay chỉ việc” và căn cứ vào khả năng của HS cũng như mục đích của việc dạy piano mà Trung tâm đề ra ngay từ những ngày đầu mới thành lập, nên trong việc đọc nhạc, không đặt ra yêu cầu cao, không đòi hỏi các em phải đọc đúng cao độ, mà chủ yếu quan tâm nhiều đến trường độ và tiết tấu..

2.2.2. Luyện ngón, luyện gam và etude

2.2.2.1. Luyện ngón

Ngoài năng khiếu thì trong việc học piano, ngón tay luôn là vấn đề quan trọng được quan tâm hàng đầu. hai cánh tay buông tự nhiên hơi khép theo thân người, tránh đưa về phía trước hay phía sau; bàn tay khum lại, cổ tay không được lệch sang trái hoặc sang phải; các ngón tay gần như vuông góc với phím đàn, tránh bị võng ngón

2.2.2.2. Luyện gam

Luyện gam tốt sẽ tạo ra sự linh hoạt cho các ngón tay, giúp HS thực hiện tốt bài học thực hành cũng như các tiểu phẩm, tác phẩm.

2.2.2.3. Luyện bài etude

Etude là tác phẩm khó hơn bài luyện ngón, luyện gam, mục đích chủ yếu giúp người học luyện tập, nhằm củng cố và nâng cao kỹ thuật, kỹ năng chơi đàn

2.2.3. Hướng dẫn luyện tập thực hành

2.2.3.1. Thực hiện bài mẫu

Trước khi vào học một bài nào đó, GV phải thực hiện mẫu cả bài cho HS nghe. Đây là bước vô cùng quan trọng, đòi hỏi GV phải thực hiện nghiêm túc, bởi thông qua đó, HS bước đầu sẽ cảm nhận được nhiều vấn đề như: tư thế ngồi, các cử động của cánh tay, bàn tay, ngón tay, cách thức biểu hiện tình cảm cũng như tính chất âm nhạc của bài chuẩn bị học. Sau khi thực hiện bài mẫu, GV sẽ hướng dẫn cho HS tìm hiểu các yêu cầu cụ thể và những vấn đề lý thuyết âm nhạc liên quan đến bài học.

2.2.3.2. Vỡ bài

Không nên hiểu đơn thuần vỡ bài chỉ là việc tập kỹ hai tay, sau đó ghép vào với nhau là đạt yêu cầu. Muốn hoàn thành bài một cách nhanh chóng và có hiệu quả, để giúp HS có những bước tiến xa hơn trong quá trình học tập, thì ngoài việc nghe/xem GV thực hiện mẫu như trên, bước tiếp theo cho HS xướng âm. Tất nhiên, việc xướng âm, không cần quan tâm quá nhiều đến cao độ, mà chủ yếu chú ý tới việc đọc tên nốt nhạc theo tiết tấu của giai điệu.

2.2.3.3. Ghép hai tay và hoàn thiện bài

Khi ghép hai tay, nguyên tắc đầu tiên là phải thực hiện ở tốc độ chậm, tập đến đâu chắc đến đó, nếu gặp ô nhịp nào khó thì cho HS tập lại từng tay, sau đó mới ghép lại với nhau. Không cho HS thực hiện ghép hai tay từ đầu đến cuối bài, mà phải theo chu trình: hết tiết nhạc thứ nhất sang tiết thứ hai, rồi quay lại và tiếp tục theo hình thức cuốn chiếu. Trong quá trình ghép hai tay vẫn phải chú ý đến vị trí của từng ngón tay sao cho đúng với số ngón được đánh trên nốt nhạc.

2.3. Thiết kế giờ học mẫu

Thiết kế nội dung bài cho giờ dạy là việc làm đương nhiên của GV trước khi lên lớp

2.3.1. Nội dung giờ học mẫu

2.3.1.1. Nguyên tắc chung

Muốn nâng cao chất lượng dạy học piano cho HS từ 7 - 10 tuổi tại Trung tâm Nghệ thuật Music Wave, một trong những khâu không kém phần quan trọng, không thể bỏ qua đó là thiết kế nội dung bài học. Thiết kế nội dung bài học là công việc của mỗi GV trước khi lên lớp, tuy nhiên phải đảm bảo theo những nguyên tắc chung mà Trung tâm đề ra, đó là nên tích hợp một số nội dung và biện pháp luyện tập hợp lý để trang bị cho HS các kỹ thuật, kỹ năng cơ bản trong cả quá trình học tập nói chung và trong từng tiết học nói riêng.

2.3.1.2. Các nội dung của giờ học mẫu

- Lớp học cá nhân, là những HS có năng khiếu nổi trội hơn một số em ở lớp tập thể, do đó nội dung trong giờ học có phần nặng hơn về kiến thức. Mẫu này được thiết kế cho buổi học thứ 6 của tuần thứ ba, gồm hai nội dung:

- Lớp theo nhóm, mặc dù thời gian một tiết học nhiều hơn lớp cá nhân, nhưng số lượng HS lại đông hơn, vì thế khi xây dựng nội dung bài học, chúng tôi phải tính đến nhiều dữ kiện sao cho vừa phải đảm bảo tính hợp lý, vừa phải đảm bảo chất lượng học tập

2.3.2. Tiến trình dạy học và vận dụng phương pháp dạy học tích cực

2.3.2.1. Tiến trình dạy học

Kiểm tra bài cũ, giới thiệu bài; dạy bài mới; củng cố, đánh giá và giao bài về nhà.

2.3.2.2. Vận dụng linh hoạt phương pháp dạy học tích cực vào dạy bài mẫu

Xu hướng dạy học ngày nay là hướng tới việc phát huy năng lực cho người học thông qua những biện pháp dạy học tích cực. Tuy nhiên, không phải môn học nào, hoặc trong một môn học không phải lúc nào cũng sử dụng được những phương pháp dạy học mới. Điều đó có nghĩa là, trong môn

học, giờ học, GV phải linh hoạt sử dụng các phương pháp, biện pháp dạy học sao cho đạt được hiệu quả.

2.4. Thực nghiệm sư phạm

Thực nghiệm sư phạm là công việc đồng thời cũng là khâu không thể thiếu trong các nghiên cứu liên quan đến dạy học, luận văn này cũng không phải ngoại lệ.

2.4.1. Mục đích, đối tượng và giáo viên thực nghiệm

Mục đích thực nghiệm:

Đối tượng, hình thức và giáo viên thực nghiệm:

2.4.2. Nội dung, thời gian và địa điểm thực nghiệm

Nội dung thực nghiệm:

Thời gian và địa điểm thực nghiệm

Chiều ngày 24 tháng 7 năm 2021. Nhóm đối chứng thực hiện từ 13 đến 14 giờ; nhóm thực nghiệm từ 14h 30 đến 15h 30.

Địa điểm thực nghiệm tại Nghệ thuật Music Wave: số 27, ngách 5, ngõ 558, đường Thống Nhất, TP Thái Nguyên.

2.4.3. Chuẩn bị và tiến hành thực nghiệm

- *Chuẩn bị thực nghiệm*

- *Tiến hành giờ dạy thực nghiệm*

Việc tiến hành tiết dạy thực nghiệm sẽ theo đúng nội dung, chương trình được xây dựng từ trước. Tiến hành thực nghiệm gồm 3 bước và quy định thời gian cụ thể như sau:

Bước 1: Kiểm tra bài cũ, giới thiệu bài mới (7 phút).

Bước 2: Dạy bài mới (45 phút).

Bước 3: Củng cố, đánh giá và giao bài về nhà (8 phút).

2.4.4. Kết quả và đánh giá thực nghiệm

Kết quả:

Nhóm đối chứng: Sử dụng thời gian trong tiết học chưa hợp lý, thời lượng dành cho kiểm tra bài cũ quá nhiều lấn sang thời gian luyện tập bài thực hành; Không khí lớp học không cởi mở; Bài học phù hợp với năng lực của HS; GV vẫn dạy theo phương pháp cũ; Chất lượng và hiệu quả học tập chưa cao.

Nhóm thực nghiệm: Sử dụng thời gian trong tiết học có tính khoa học, hợp lý; Không khí lớp học cởi mở; Bài học phù hợp với năng lực của HS. GV đã kết hợp tốt phương pháp dạy học truyền thống và hiện đại, đặc biệt biết phát huy năng lực của HS. Chất lượng và kết quả học tập tốt, 4 HS đều thực hiện tốt các kỹ thuật của bài và thể hiện bài thực hành tương đối trôi chảy.

Đánh giá:

Qua hai tiết dạy cho hai nhóm lớp với kết quả như trên, cho dù về phương diện thực nghiệm như vậy là chưa đảm bảo đầy đủ những dữ kiện cần thiết, nhưng dấu sao thông qua đó, bước đầu có thể khẳng định rằng: các phương pháp cùng biện pháp mà chúng tôi đề xuất trong luận văn về cơ bản là hợp lý và có tính khả thi.

Tiểu kết chương 2

Nâng cao chất lượng dạy học piano tại Trung tâm Nghệ thuật Music Wave, không thể không tính đến một số vấn đề có liên quan. Đó là trên cơ sở của tài liệu cũ, điều chỉnh lại nội dung phân lý thuyết và bổ sung thêm một số bài tập gam, etude, bài thực hành để phù hợp với năng lực học tập của HS. Việc điều chỉnh, bổ sung vào tài liệu học tập, phải có căn cứ dựa trên những tiêu chí rõ ràng, cụ thể. Bên cạnh đó, về thời gian học tập cũng được sắp xếp lại một cách hợp lý để tạo điều kiện thuận lợi nhất cho HS tham gia học tập.

KẾT LUẬN

Để đạt được hiệu quả trong việc dạy học, thì việc đổi mới phương pháp cũng như các biện pháp trong quá trình dạy học là nội dung quan trọng không thể bỏ qua. Dạy lý thuyết và hướng dẫn luyện tập bài thực hành theo hướng phát triển năng lực là vấn đề cần được quan tâm. Với tinh thần học phải đi đôi với hành và học đến đâu nhớ đến đó, nên trong việc dạy lý thuyết âm nhạc và đọc xướng âm phải gắn với bài tập thực hành, điều đó sẽ giúp HS lĩnh hội được kiến thức cần thiết để áp dụng vào nội dung của từng tiết học cụ thể. Dạy học các bài thực hành, cũng với tinh thần như vậy, phải căn cứ vào những vấn đề liên quan đến bài học thực hành như: tính chất âm nhạc, cấu trúc, các yêu cầu kỹ thuật cần thể hiện, mà tìm ra cách dạy sao cho hợp lý để mang lại hiệu quả cao. Dạy các bài thực hành phải cho HS tập riêng từng tay một, tập theo hình thức cuốn chiếu, sau đó mới ghép lại với nhau. Trong quá trình truyền đạt kiến thức cho HS, phương pháp dạy của GV cũng cần có sự linh hoạt, đặc biệt phải vận dụng, kết hợp một cách nhuần nhuyễn các phương pháp dạy học truyền thống và hiện đại mới mang lại hiệu quả như mong muốn.